

MINNEBO, Bernard (Brugge 15 juli 1867 – Brugge 5 augustus 1919).

Werd na het vroegtijdig overlijden van zijn vader opgenomen in een weeshuis te Brugge. Minnebo verbleef er van 1877 tot 1883 en volgde ondertussen lessen aan de Nijverheidsschool. Van 24 juli 1884 tot 3 augustus 1885 was hij door de Commissie van Openbare Onderstand uitbesteed bij een particulier. Daarna kwam hij als letterzetter bij *De Gazette van Brugge*. Vanaf zijn huwelijk in 1900 tot zijn overlijden dreef hij een kleinhandel in koffie en koloniale waren.

Minnebo's levensloop werd in grote mate bepaald door een dubbele omstandigheid. Als leerjongen bij *De Gazette van Brugge* kwam hij in contact met een groep zeer actieve flaminganten, onder wie uitgever Gustaaf Stock en redacteur Camiel Moeyaert. Verder leerde hij, als leermeester aan de katholieke Zondagsschool en als prefect van de congregatie van de Sint-Annaparochie, onderpastoor Florimond-Alphonse Fonteyne kennen. Toen priester Adolf Daens van Aalst een poging ondernam om in Brugge partijgangers te werven, viel deze groep van Vlaamsgezinden uiteen en werd elk van hen voor een beslissende keuze geplaatst. De conservatieven, onder wie vooral Stock, bleven binnen de katholieke partij, de progressieven, onder wie vooral Moeyaert, Fonteyne en Minnebo, scheidden zich af en volgden Daens. Na de overplaatsing van Fonteyne naar Zarren ontwikkelden Moeyaert en Minnebo zich tot leidersfiguren in de lokale daensistische fractie. Terwijl Moeyaert eerder de middenstandsbelangen vertegenwoordigde, ijverde Minnebo vooral voor de totstandkoming van onafhankelijke vakverenigingen en mutualiteiten. Zo was hij actief betrokken bij de organisatie van een

afdeling van de Onafhankelijke Boekdruckersbond. Op het congres van 16 januari 1898 werd hij tot lid van het Centraal Comité van de **Christene Volkspartij** gekozen. Even later hielp hij de doorbraak op politiek vlak realiseren. De eerste poging bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1898 mislukte. In 1903 was de constellatie voor hem gunstiger. Vanaf dat jaar tot in 1914 had hij onafgebroken zitting in de Brugse gemeenteraad, van 1907 tot 1911 zelfs als enige christen-democraat (vleugel-Daens). Reeds in zijn eerste interventie, op 2 januari 1904, drong hij aan op het gebruik van het Nederlands in de raad. Deze oproep zou hij – zonder veel succes trouwens – nog geregeld herhalen.

Uit zijn tussenkomsten in de gemeenteraad, enkele overgebleven redevoeringen en mondelinge getuigenissen blijkt dat er in zijn opvattingen geen scheiding gemaakt kon worden tussen zijn Vlaamsgezindheid, zijn godsdienstige overtuiging en zijn sociale bewogenheid. Dat alles vormde één coherent geheel. Zijn bijdragen in *Het Recht* van Hector Plancquaert, *Het Vrije Woord* van Moeyaert, *De Nieuwe Tijd* (1905-1909) en *De Volkseeuw* (1909-1914; 1919-1921) van priester Fonteyne, verschenen anoniem.

Op 25 december 1909 werd Minnebo voor de duur van een jaar tot voorzitter van de partij gekozen. Verder maakte hij nog deel uit van de Brugse afdeling van de tweede **Vlaamsche Hoogeschoolcommissie** Een medische ingreep, die wegens de oorlogsomstandigheden en gebrek aan geneesmiddelen was uitgesteld, had voor hem een fatale afloop.

LITERATUUR: R. van Eenoo, *Een bijdrage tot de geschiedenis van de arbeidersbeweging te Brugge, 1864-1914* (IUCHG, Verhandeling IV, 1959); – K. van Isacker, *Het Daensisme*, 1965; – L. Wils, *Het Daensisme. De opstand van het Zuidvlaamse platteland*, 1969; – F. Roose, 'Bernard Minnebo. Volksvriend en gemeenteraadslid, Brugge 1867-1919', in *De Vlaamse Stam*, jg. 6, nr. 7 (1970); – K. Rotsaert, *Priester Fonteyne en het fonteynisme te Brugge*, 1976; – id., *Het Daensisme in West-Vlaanderen*, 1989; – F. van Campenhout, 'Minnebo, Bernard', in *NBW*, XIII, 1990.

ROMAIN VAN EENOO* EN KOEN ROTSAERT